

В.Г. Дюжев,
М.І. Погорєлов,
С.В. Сусліков,
І.О. Новік,
та інші.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Харків 2018

Рецензент:

П.Т. Бубенко, д.е.н., проф., директор Північно-Східного наукового центру НАН і Міністерства та науки України.

П.Г. Перерва, д.е.н., проф., зав. каф. менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, НТУ «ХП».

Автори:

Дюжев В.Г., Погорєлов М.І., Сусліков С.В., Новік І.О., Шматько Н.М., Глізнуца М.Ю., Д'якова Н.М., Верютіна В.Ю., Бойченко О.І., Большаков Д.В.

I - 66 Інноваційна економіка та менеджмент інноваційно-інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В.Г. Дюжев, М.І. Погорєлов, С.В. Сусліков І.О. Новік, та інші. за ред. проф. Дюжева В.Г., доц. Суслікова С.В.; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін.-т». – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ «ХП», 2018. – 441 с.

В посібнику розкрито теоретичні положення і практичні питання щодо інноваційної економіки та менеджменту інноваційно-інвестиційної діяльності. Даються визначення інноваційної економіки і менеджменту та наводяться теоретико-методичні підходи з підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності. Висвітлено системний аналіз інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємстві. Розглянуті питання інноваційної політики та маркетингу інновацій. Сформовано комплексний практикум з інноваційної економіки та менеджменту інноваційно-інвестиційної діяльності

Відповідає державному освітньому стандарту України.

Для викладачів, аспіратів, студентів економічних і менеджерських спеціальностей, керівників лінійних та функціональних підрозділів підприємств та інших організацій.

© Дюжев В.Г., Погорєлов М.І., Сусліков С.В.,
Новік І.О., Шматько Н.М., Глізнуца М.Ю.,
Д'якова Н.М., Верютіна В.Ю.,
Бойченко О.І., Большаков Д.В., 2018

© НТУ «ХП», 2018

ВСТУП

У контексті сучасних ринкових економічних, енергетичних, соціальних та інших трансформацій, процесів глобалізації та міжнародної інтеграції все більша увага приділяється реалізації інноваційної діяльності як у межах окремих підприємств, так і в національних масштабах.

Активізація інноваційної діяльності на підприємствах та становлення інноваційного типу економічного розвитку дедалі більше стає тим фундаментом, який визначає економічну міць країни, її конкурентоспроможність та перспективи на світовому ринку. З огляду на те, наскільки широко та ретельно сьогодні розглядається проблема інноваційно-інвестиційної діяльності та умов її реалізації, можна зробити висновки про актуальність та доцільність тематики даного навчального посібника.

Питаннями інноваційно-інвестиційної діяльності займалися як вітчизняні вчені: Н. Авдєєва, О. Амоша, Ю. Бажал, В. Власенко, І.Єгоров, В. Геєць, О. Жилінська, І. Корнілова, О. Лапко, А. Нейкова, В. Соловійов, Д. Черваньов, А. Яковлева, так і зарубіжні дослідники: Р. Акофф, П. Друкер, П. Завлін, М. Портер, Б. Твіс, Р. Фатхутдінова, Р. Фостер, М. Хучек та ін.

Метою навчального посібника є поглиблення системного розуміння інноваційно-інвестиційних процесів і особливостей управління ними, вдосконалення на цій основі знань в області інноваційного менеджменту та методики викладання цієї навчальної дисципліни в ВУЗах.

Завданням навчального посібника є:

- розширення знань про основні напрями розвитку інноваційно-інвестиційного менеджменту;
- поглиблення уявлення про інноваційно-інвестиційну та оціночну діяльність організацій;
- виявлення особливостей організаційних структур, корпоративної культури, способів прийняття рішень в інноваційно-інвестиційних організаціях;
- удосконалення знання викладачів ВУЗів про специфіку ціноутворення і зовнішньоекономічної діяльності інноваційно-інвестиційних організацій.

Навчальний посібник «Інноваційна економіка та менеджмент інноваційно-інвестиційної діяльності» підготовлено у відповідності до вимог освітньо-професійної програми навчання бакалаврів і магістрів, на основі наукових досліджень, навчально-методичної літератури і нормативних актів України.

Навчальний посібник підготовлено колективом авторів кафедри "Менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин" НТУ «ХП» к.е.н., проф. Погорєлов М.І. (розділ 1); д.е.н., проф. Дюжев В.Г. (розділ 2); к.е.н., доц. Новік І.О. (розділ 3); к.е.н., доц. Сусліков С.В. (розділ 4); к.е.н., доц. Шматько Н.М. (розділ 5), к.е.н., доц. Глізнуца М.Ю. (розділ 6), ст. викл. Верютіна В.Ю. (розділ 7.1, 7.4, 7.5), ст. викл. Д'якова Н.М. (розділ 7.2, 7.3, 7.5), асп. Бойченко О.І. (розділ 7.3, 7.6), асп. Большаков Д.В. (розділ 7.3, 7.6).

Відповідальність за зміст та достовірність матеріалів несуть автори. Редакція залишає за собою право не публікувати матеріали, що не відповідають формату видання, а також істотно змінювати зміст текстів за узгодженням з автором. Думка авторів може не співпадати з думкою членів редколегії.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ 5

- 1.1 Інноваційне підприємство як суб'єкт і об'єкт підприємницької діяльності 5
- 1.2 Сутність і основні складові інноваційної політики підприємства..... 21
- 1.3 Основні складові інноваційної політики підприємства 29
- 1.4 Організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики 36

РОЗДІЛ 2

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ З ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 49

- 2.1 Підвищення інтелектуальної складової в ефективності діяльності підприємств в ході розвитку інтелектуального бізнесу 49
- 2.2 Інноваційна сприйнятливість в системі розвитку менеджменту інноваційної діяльності 74
- 2.3 Роль самоменеджменту в забезпеченні інноваційної сприйнятливості підприємства 95

РОЗДІЛ 3

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ 114

- 3.1 Інноваційний потенціал підприємства та сучасні форми реалізації інновацій 114
- 3.2 Управління та організація створення й освоєння нової продукції підприємства 130

3.3 Управління інноваційними проектами та системний аналіз в прийнятті інноваційних рішень	147
3.4 Приклади	154

РОЗДІЛ 4

МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ

ДІЯЛЬНОСТІ 161

4.1 Особливості циклу інноваційно-інвестиційної діяльності	161
4.2 Управління інноваційно-інвестиційній потенціалом підприємства.....	177
4.3 Підвищення ефективності оцінки інноваційно-інвестиційного потенціалу, з точки зору інноваційної сприйнятливості (на прикладі технологій геліоенергетики)	187

РОЗДІЛ 5

ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА МАРКЕТИНГ

ІННОВАЦІЙ 212

5.1 Поняття та особливості формування державної інноваційної політики в Україні	212
5.2 Взаємозв'язок розвитку концепції маркетингу та ринку	263
5.3 Методичні підходи до маркетингових дослідження ринку інновацій	274

РОЗДІЛ 6

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА МАРКЕТИНГ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 290

6.1 Концепція маркетингу в інноваційному підприємстві	290
6.2 Інтелектуальна власність як об'єкт маркетингу ...	298

6.3 Способи комерціалізації інтелектуальної власності та маркетинг в ліцензійній торгівлі	310
---	-----

РОЗДІЛ 7

ПРАКТИКУМ З ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 331

7.1.Практичні завдання	331
Практичне завдання 1	331
Практичне завдання 2	337
Практичне завдання 3	339
Практичне завдання 4	345
Практичне завдання 5	353
7.2.Управлінські ситуації	364
7.3.Тести для поточного контролю	369
7.4 Теоретичні завдання до індивідуальної роботи ...	416
7.5.Тематика рефератів	424
7.6.Словник термінів	425

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal black lines across its entire width, typical of notebook or legal stationery. The background is a solid off-white color, and there are no margins, text, or other markings present.

Самостійне електронне видання

Дюжев Віктор Геннадійович
Погорєлов Миколай Іванович
Сусліков Станіслав В'ячеславович
Новік Ірина Олексіївна
Шматько Наталія Михайлівна
Глізнуца Марина Юріївна
Д'якова Наталя Миколаївна
Верютіна Вікторія Юріївна
Бойченко Олег Ігорович
Большаков Дмитро Віталійович

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка

В.Г. Дюжев
С.В. Сусліков

ТОВ «Планета-Принт» м. Харків, вул. Багалія, 16
Свідоцтво про державну реєстрацію:
ДК № 4568 від 17.06.2013 р.

Підп. до друку 15.12.18 р. Формат 60×84 1/16.
Папір офсет. RISO – друк. Гарнітура Таймс.
Ум. друк. арк. 27,2. Обл. вид. арк. 29.
Наклад 300 прим. Зак. № 236. Ціна договірна
